

Talinnnaa oppimassa

Siiri 9 v. ja Saara 8 v. päättivät viidä isovanhempansa Tallinnaan. Haukka-Antin matkatoimisto tarjosi useitakin edullisia hotellivaihtoehtoja. Perhehuoneeseen Viru-hotellissa kuului kahden aikuisen mukkea vuode, kerrossänky kahdelle lapselle, aamiainen ja ylimääräisenä bonuksena vielä kaikille 2,5 tuntia vesipuistoa Kalev-kylpylässä. Estonia-teatterin Don Quijote-balettiin voi varata liput myös vaittomasti ennakkoon Matka-Haukasta.

Katajanokalta lähtevässä punaisessa laivassa nukkui mukavasti meren yli ja herää aamuvarhaisella kaupunkia valloittamaan. Jätimme matkatavarat hotellin säilytykseen ja lähdimme kaupungille ihmettelemään uutta uljasta tylon kivisenä, teräksisenä ja lasisena kimaltavaa Tallinnan keskustaa. Kuljeskelimme Rootermanni-korttelin mielikuvituksellisessa maisemassa, jonka muodot ja

vikassia. Päätimme pysytellä kaukana tavarataloista ja keskittyä kulttuuritarjontaan.

Pujahdimme sisään Jaanin kirkon avoimesta pöytäovesta. Kirkossa oli paljon väkeä kuuntelemaan keskiväyän urkusetä. Hiljennymme pitämään sadetta, nauttimaan muskista ja ihailmaan vasta konservoitua valoisaa kirkkotilaa.

Vaelsimme Müüriavahe pyhän Katarinan luostarin tienoille. Ihailimme lasiateljeissa Dolores Hoffmannin lasimaalauksia. Poikkesimme suklaapuotiin kaakaolle. Työt ihmettelivät Katarinan kujan suuria hautakiviä. Innostuin esitelmöimään keskiajan hautauskulttuurista ja luostarilaitoksesta, mutta tytöt kiiruhivat sovittelemaan hattuja Kypäräkotaan.

Kävimme tasapoliisuiden vuoksi vielä Hannalle ja Simeonille pyhitetyssä ortodoksisessä kirkossa. Kirkon pikku museossa pysähdyimme

Toinen otti kaksi kukkuralautasella suklaamuroja ja söi ne silminnähden nauttien, kehuvi vielä syödessään, ettei kotona koskaan saa syödä tarpeekseen pelkkiä suklaamuroja. Toinen taas potui lautasen täyden silliä ja kananmunia. Yritin neuvoa, mutta luovutin. Enemmän kuin itse buffet-pöytää, tytöt ihailivat ravintolasalin Elämän Teatteria: eri kansallisuksia, ihmisten ruokatapoja, annosten määriä, tarjoilijoiden kärsivällistä suhtautumista pikku sattumuksiin. Siiri tarkkaili "ihan" leivänpaahittimen mekaniikkaa ja jatkuvaa hidasta liikettä, jonka katkaisi vain pieni tulipalon alku, kun joku onneton yritti paahata leivän ohessa myös paperiservettejä.

Huipennus ja täydennys

Viron Kansallisopperan baletti-ilta oli tyttöjen mat-

OSAAVA kuoro ja väreissä räiskyvä näyttämökuva täydentävät solistien osuista. Kuva: Harri Rospu.

Surullisen hahmon ritari

Don Quijote, nelinäytöksinen baletti Viron Kansallisopperassa

Musiikki Ludwig Minkus, koreografia Marius Petipan ja Aleksandr Gorskin mukaan Tiit Härn. Ensi-ilta Estoniassa 4.10.2007.

Musiikin johto Michael Gerts, rooleissa Sergei Feodosof, Juri Jekimov, Kaja Kreitzberg, Olga Malinovskaja, Sergei Upkin, Galina Laus, Anatoli Arhangelski, Vitali Nikolaev, Juri Mihhejev, Marika Muiste, Heidi Kopti, Daniel Kirspuu, Martin Lagos Kuusk, Eve Andre ja Viron Kansallisopperan baletti ja sinfoniaorkesteri sekä Tallinnan balettikoulun oppilaita.

Romanttinen klassikko

Joutsenlampi, Prinsessa Ruusunen, Pähkinänsärkijä, Giselle ja Don Quijote kuuluivat perinteisiin baletin helmiin. Jokaisen sukupolven soisi näkevän ja kokevan tanssin klassikon, jotka musiikillaan, koreografiailtaan, sisällöllään ja visuaalisuudellaan ruokkivat kaikkien lasten ja lapsenmielisten mielikuvitusta.

Suomen Kansallisbaletin uunohtamaton ja ylittämätön Don Quijote oman aikani baletiharrastajille on Jarmo Rastas, mutta halusin avata Miquel de Cervantesin romaaniin perustuvan balettitaidon maailman omille lapsenlapsilteni.

Estonian Don Quijoten voimana ovat visuaalisuus, vahvat solistit ja koralainen kuoro. Tihedään uusiutuva pukuloisto häikäisee isommankin katsojan. Näyttämökuva vaihtuu usein ja hivelee silmää. Lavastus jättää tanssijoille tilaa virittämällä tarinan espanjalaisuden esiin erilaisin katkoon kiinnitetyn viuhkavariaation.

Pantomiiimia

1800-luvun romanttiset baletit kertovat aina tarinan, jota kuljetaan eteenpäin symmetrisin tanssikuviin ja akrobatiaa lähestyvin taituriilikein. Tarvittaessa turvaututaan pantomiimin keinoihin ja liioiteltuun elekieleen.

Baletin kuoro muodostaa taustan pääparille, joka esittää taitoaan tanssien yhdestä ja erikseen. Naisolistilta odotetaan korkeita arabeskeja ja nopeutta. Sen lisäksi hänen on suoriuduttava pyörimällä 32 fueteta. Sankarin on paitsi kannateltava daamiaan myös hypättävä korkealle ja tehtävä mieluiten monta ilmapuutia.

Don Quijote, surullisen hahmon ritari saa taistella tuulimyllyjä vastaan ja tanssia untensa kauniin Dulcinean kanssa. Häntä hoitaa paksu palvelija Sancho Panza.

Ehkä tämän päivän katsoja ei niin välittäisi katsella pantomimisesti liioiteltavaa hassuttelua ja kompastelua koko baletin ajan. Vähemmäläkin ymmärtää, että tyhmä aatelismies joutuu luovuttamaan kylän kaunottaren nuoremalle kilpakaistalleen.

Tarinan kulku

Kaunis Kitri ja köyhä Basilio rakastavat toisiaan. Kitri isä tahtoo naittaa tyttärensä rikkaalle vanhukselle. Don Quijote näkee Kitriä oman unelmiensa kuvajaisen. Nuoret leikkitelevät hasasteleivien ukkojen kustannuksella. Lopulta Kitri ja Basilio saavat toisensa, don Quijote jatkaa päättymätöntä matkaansa palvelijoineen, mutta ensin juhliitaan koko seurueella Kitrin ja Basilion häitä.

Huippuhetkiä

Minkusin ihana musiikki kuljettaa tarinaa. Musiikinjohto sulaa tanssiin; harvoin pääsee näkemään Mihhail Gertsin kultaista taitavasti

tanssin tuntevaa kapellimestaria.

Härkätaistelijoiden kohtauksissa puvut jatkavat liikettä. Toreadorin viitat huluvaavat ja täydentävät koreografian.

Olga Malinovskajan Kitri ja Sergei Upkinin Basilio muodostavat baletin upean tähtiparin. Malinovskajan tandut nousevat korkealle ja piruetit sujuvat sähäkästi. Hän on suloinen ja temperamenttinen, on helppo uskoa kaikkien miesten rakastuvan häneen.

Kolmasti yleisö pidätti henkeään, kun Upkin nosti Kitriä korkeuksiin. Liike onnistui, fyysikan kaikki lait kumoutuivat ja katsomo puhkesi raukuihin suosionosoituksiin.

Sergei Upkin on teknisesti ja fyysisesti täydellinen klassisen baletin sankari; luotettava partneri, täsmällinen ja taitava hyppysään ja pirueteissaan. Kitri ja Basilio yhteisissä tanssimumeroissa kokee ajatonta tanssin juhlaa.

Sergei Fedossejev nostaa esiin Don Quijoten roolin hakevan kauneuden. Kaja Kreitzbergin Dulcinea täydensi surullisen hahmon ritariin unikuvia. Olisin toivonut heille vielä enemmän yhteisiä liikkeitä. Ehkä Tiit Härn on halunnut säästää taiturisuoritukset balettiensa tähtiparille.

Juri Jekimovin Sancho Panza tanssii suoraan katsojan sydämeen. Palvelija hoitaa nöyrästi isäntänsä huluuteenkin saakka.

Eve Andren Amor hallitsee näyttämöä aina sinne ilmestyessään. Marika Muiste ja Heidi Kopti Kitrin ystävätärinä tekivät nautittavan yhtenäistä työtä.

Tallinnaan kannattaa matkustaa jo Don Quijoten takia. Tekeminen osaanminen, sydämen lämpö ja tanssin ilo säilyvät mieleissä pitkään vielä kotonaan.

MAIJA PAAVILAINEN

KITRI (Olga Malinovskaja) sekä Basilio (Sergei Upkin) loistavat tähtisolistina Tiit Härnin koreografassa Estonian Don Quijote-baletissa. Kuva: Harri Rospu.

rakennelmat ovat kuin toiselta planeetalta.

Ompelimoissa

Lupasin tytöille joululahjaksi uudet kirkkotakit. Vanhat ovat jo jääneet pieneksi ja niille on perheessä käyttäjiä. Ompelimoissa tytöt mitattiin ja taitava kaavapiirtäjä suunnitteli uusiin takkeihin tyttöjen unelmiin mukaisen prinsessamallin.

Kangaskaupassa tytöt ihastelivat, hypistelivät ja ihmettelivät kangaspakkojen paljoutta. Yritin ehdottaa takkeihin vaaleansävyistä ajatonta tweedia, mutta tytöt halusivat pysyä tyylikkään ajattomassa tummansävyisissä.

Kaupungilla

Jokainen vastaan tulija raahasi kahta tai viittä keltaista hullujen päivien muo-

miettämään Viron lähistoriaa. Ensimmäinen virolais-syntyinen ortodoksioppi Platon kärsi marttyyrikuoleman Tartossa monen muun hengellisen vaikuttajan kanssa 1919. Hänen maalliset jäännöksensä löytyivät kuin ihmeen kautta Ruotsista. Ne ovat nyt reliikki-lippan pimeyden piilossa. Käsin maalattujen ikonien lisäksi kirkkoon on tuotu Kreikaan juuri tähän kirkkotalaan valmistetut kaiveruksen koristetut lehmuspäiset istuimet ja komea saarnatuoli, jonka yläpuolella lentää puusta veistetty kyyhkynen.

Buffet-tarjontaa

Aamiaisen runsas noutopöytä Viru-hotellissa on aina elämys. Kahvi on hyvää ja kaiken runsaudesta saan paimia itselleni vain sitä mistä pidän. Neuvoin matkaseuraani toimimaan samoin.

kan huipennus. He kampsivat itsensä kauniiksi ja pukeutuivat juhlemekkoihinsa. Estoniassa he ihmettelivät yleisön pukeutumisen kirjavuutta. Siirin edessä istuvan daamin musta sametti-ilta-puku oli koristeltu plyymein ja paljetein. Saaran eteen osui piukafarkkuinen kannotar, jonka ylösää värillisen tatuoinnin lisäksi hiukan peitti nuikka korsetti.

Toisena matkapäivänä keskityimme vesihuukumiin ja kylpylän poreisiin.

Emme ehtineet eläintarhaan, emme Kumuun emmekään Luontomuseoon, mutta tytöt lupasivat ottaa meidät samanlaiselle elämysmatkalle myös ensi syksynä.

Laivan buffet-pöytä ja notukat karkkihyllyt täydensivät matkan.

MAIJA PAAVILAINEN

Perinteiset joulumyyjäiset Volskodissa

Volskodin Kannatusyhdistys järjestää joulumyyjäiset sunnuntaina 16.11. klo 14. Leivonnaisia, käsitöitä, joulukoristeita, perunapuroa, suuret arpaajaiset, kahvia ja pullaa ja hyvä annos joulutunnelmaa. Joulumyyjäiset Volskodissa kuuluvat kodin suuriin tapahtumiin perin-

teelliseen tapaan ja tuotto käytetään kokonaisuudessaan asukkaiden hyväksi, sano kannatusyhdistyksen puheenjohtaja Gun-Maj Beck joka toivoo jälleen runsasta osanottoa. Sydämellisesti tervetuloa myyjäisiin!

GWD

JOULUKORISTEITA ja kauniita käsitöitä löytyy. DET finns gott om julpynt och vackra handarbeten.

Julbasar med traditioner

Garantiföreningen för Volshemmet ställer till med basar söndagen den 16.11 kl. 14. Bakverk, handarbeten, potatisgröt, stort lotteri, kaffe med dopp och en god portion julstämning. Julbasaren på Volshemmet hör till en av hemmets stora händelser den går helt i traditionell stil

och intäkterna går i sin helhet till invånarna på hemmet, seder garantiföreningens ordförande Gun-Maj Beck som hoppas på ett stort deltagande. Hjärtligt välkomna till basaren.

GWD